

40021306666

Rok 22.01.2020

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U SPLITU

10 P-367/19

Pravna stvar:**Tužitelj:** RATKO BOŽIĆ, Split**Tuženik:** 1. CROATIA OSIGURANJE d.d., Zagreb
2. SPLIT SHIP MANAGEMENT d.o.o. u stečaju, Split**Radi:** utvrđenja ništetnosti**POZIV tuženiku ad.1**

za

odgovor na tužbu

CROATIA
Za

23-12-2019

7
165884

Pozivate se u roku od **30** dana dati odgovor na tužbu tužitelja od 15. srpnja 2019., a koja vam se dostavlja u prilogu s privitkom. Odgovor na tužbu treba dostaviti u 3 primjerka, kao i eventualne priloge.

U odgovoru na tužbu možete se očitovati o zahtjevima i navodima tužbe, te priložiti dokaze kojima potkrepljujete navode.

U odgovoru na tužbu dužni ste priložiti isprave na koje se pozivate ako je to moguće, također u dva primjerka.

Ako ne podnesete odgovor na tužbu u određenom roku, donijet će se presuda kojom se prihvaća tužbeni zahtjev (presuda zbog ogluhe) ako bude udovoljeno zakonskim uvjetima (čl. 331. b. Zakona o parničnom postupku).

U Splitu, 20. prosinca 2019.

S U D A C

Ivana Madunić

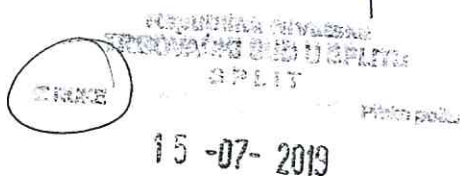
Za toč. otpr.-ovl. služb.:

1
dr. sc. RATKO BOŽIĆ, dipl. ing.

OIB: 31760794599

Pod Glavica 31, Kamen

21000 SPLIT

Prostori za poštovne oznake, datumi
Pošta
Dvoj. pečat
Tržište

TRGOVAČKI SUD U SPLITU

21000 SPLIT

TUŽITELJ: dr. sc. RATKO BOŽIĆ, dipl. ing. iz Splita, Pod Glavica 31, Kamen,
OIB: 31760794599

TUŽENI: 1. CROATIA OSIGURANJE d.d. Zagreb, Miramarska 22, OIB:26187994862,
Podružnica Split, Trg Hrvatske bratske zajednice 8
2. SPLIT SHIP MANAGEMENT d. o. o. u stečaju Split, 114 Brigade 12,
OIB: 98656583257, zastupan po stečajnom upravitelju Zoranu Miletiću

TUŽBA

radi utvrđenja ništetnosti

VPS 70.000,00 kn

u 3 primjerka
prilozi

1. Rješenjem Trgovačkog suda u Splitu br. 14 St-397/2013 od 23. 01. 2015. g. nad drugotuženikom je otvoren stečajni postupak, dok je tužitelj raniji osnivač i direktor drugotuženika kojemu je, na ispitnom ročištu od 10. 09. 2015. g. u predmetu 14 St-397/2013 priznata tražbina nad drugotuženikom u iznosu od 1.009.331,81 kn, tako da tužitelju pripada i status stečajnog vjerovnika drugotuženika u navedenom iznosu.

Prvotuženik je u stečajnom postupku nad drugotuženikom prijavio tražbinu u ukupnom iznosu od 16.411.054,01 kn (od čega na ime razlučnog prava 15.357.622,09 kn, a na ime same stečajne tražbine 1.053.431,92 kn), koju tražbinu temelji na sklopljenom "Sporazumu o zasnivanju založnog prava na nekretnini protivnika osiguranja u korist predlagatelja osiguranja, radi osiguranja novčanog potraživanja predlagatelja osiguranja, na temelju sporazuma stranaka" Split, ožujak 2009. g. i na "Sporazumu o zasnivanju založnog prava na nekretnini dužnika - založnog dužnika u korist vjerovnika - založnog vjerovnika, radi osiguranja naplate dužne premije osiguranja na temelju sporazuma stranaka" od 23. 07. 2010. g., koji pravni poslovi su sklopljeni između prvotuženika, kao vjerovnika i drugotuženika, kao dužnika.

DOKAZ: uvid u spis Trgovačkog suda u Splitu br. 14 St-397/2013, a po potrebi i drugo

2

3. Međutim, tako sklopljeni pravni poslovi iz točke 1. tužbe su ništetni pravni poslovi koji ne proizvode valjane pravne učinke.

Zbog ništetnosti pravnih poslova, ništetna je tražbina prvotuženika koju je ovaj prijavio u rubriciranom stečajnom postupku nad drugotuženikom.

Prijavljena tražbina se temelji na Sporazumlma koji su ništetne Isprave i to zbog više razloga.

2.1. Naime, čl. 1. oba Sporazuma, određeno je plaćanje promjenjive kamatne stope u skladu s odlukom vjerovnika - prvotuženika.

 Dakle, naprijed navedenim ugovornim odredbama kojima je ugovorena promjenjiva kamatna stopa nisu utvrđeni egzaktni parametri i metode izračuna parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene redovne kamate.

Drugim riječima, predmetnim odredbama – koje je sastavio prvotuženik i na koje ovršenik nije imao apsolutno nikakav utjecaj – određeno je samo da visina kamatne stope zapravo ovisi isključivo o odluci prvotuženika (dakle, jedne ugovorne strane), bez da su pritom precizno određeni uvjeti promjenjivosti i referentna stopa koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu, odnosno, bez da su utvrđene bilo kakve pojedinosti glede promjene kamatne stope.

Slijedom navedenoga, te veoma važne ugovorne odredbe (kojima je zapravo određena cijena) sadržane u čl. 1. Sporazuma su potpuno nerazumljive drugotuženiku, kao pravnoj osobi i tužitelju, kao direktoru i zakonskom zastupniku drugotuženika u vrijeme sklapanja predmetnih pravnih poslova, posebice kada se uzme u obzir da su isti zapravo prosječni potrošači, koja ne posjeduje stručna znanja iz područja ekonomije i bankarskog poslovanja nego se bave brodarskim i posredničkim poslovima u pomorstvu.

Ovdje valja naglasiti i da je presudom Europskog suda od 30. travnja 2014. godine u predmetu C-26/13 određeno da čl. 4., st. 2. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva – a što u konkretnom slučaju znači da su ovršeniku u ugovoru morali na transparentan način biti objašnjeni razlozi i pojedinosti mehanizma promjene kamatne stope, kao i odnos s drugim odredbama ugovora i općih uvjeta poslovanja koje se na to odnose, temeljem čega bi ovršenik mogao predvidjeti ekonomske posljedice koje iz toga za nju proizlaze.

 Prema odredbi čl. 81., st. 2. tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (dalje u tekstu: ZZP/03), smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj - poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca.

U konkretnom slučaju, upravo je o tome riječ.

Naime, Sporazumi zaključeni između stanaka su standardni, tipizirani ugovori, koji je u tom periodu prvotuženik sklapao, na čiji sadržaj drugotuženik i tužitelj nisu imali nikakav utjecaj, niti im je dana mogućnost pregovora glede bilo koje odredbe istoga.

Osim toga, drugotuženik je u to vrijeme bio u izrazito teškim poslovnoj situaciji koja je, uvelike, uzročena i krizom u pomorskom sektoru, pa je bio primoran na daljnje i dodatno zaduživanje sve ne bi li uspio osigurati sredstva za rad i poslovanje, a što je prvotuženiku bilo jako dobro poznato, a što se sve odnosi i na tužitelja.

Očito je da je prvotuženik iskoristio teško stanje drugotuženika i tužitelja i ovima nametnuo nesrazmjerne obveze po principu "uzmi ili ostavi".

Nadalje, sukladno odredbi st. 1. istog članka, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

Načelo savjesnosti i poštenja jedno je od temeljnih načela obveznog prava, a sadržano je u odredbi čl. 4. Zakona o obveznim odnosima (dalje u tekstu: ZOO/05), kojom odredbom je propisano da su se u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati načela savjesnosti i poštenja. To zapravo znači da su sudionici obveznih odnosa, prilikom zasnivanja i za vrijeme trajanja takvih odnosa, dužni postupati obzirno i uvažavati interese obiju strana – a što ovrhovoditelj sasvim sigurno nije činio kada je, koristeći ovršenikov nepovoljniji položaj, ugovorio promjenjivu kamatnu stopu sukladno vlastitoj odluci, a bez ugovaranja bilo kakvih kriterija i parametara o kojima ovisi promjena kamatne stope.

Budući da je promjenjivost kamatne stope, a što je nesumnjivo jedna od ključnih ugovornih odredbi, ovisila isključivo o odluci jednog ugovaratelja – i to prvotuženika prouzročena je znatna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja i drugotuženika. Naime, jednostranim određivanjem promjena kamatnih stopa, bez ugovaranja bilo kakvih egzaktnih kriterija, odnosno parametara – dakle, potpuno izbjegavajući utjecaj druge ugovorne strane na cijenu - prvotuženik, kao vjerovnik, je zapravo jednostrano određivao obvezu drugotuženika, kao dužnika.

S druge pak strane, drugotuženik i tužitelj nisu mogli niti otprilike predvidjeti promjenu kamatne stope (cijene), a samim time niti ekonomske posljedice koje iz takvih promjena za njih proizlaze, a nisu mogli niti provjeriti pravilnost promjena nakon što je do nje već došlo.

Obzirom da je iz svega navedenoga sasvim razvidno da je ugovorna odredba o promjenljivoj kamatnoj stopi nepoštena, ističe se da je čl. 87. ZZP/03, propisano da je nepoštena ugovorna odredba ništava. Osim što je nišetna na temelju pozitivnih propisa o zaštiti potrošača, predmetna ugovorna odredba nišetna je i temeljem odredbi Zakona o obveznim odnosima, budući da je iz naprijed navedenih razloga činidba neodređena i neodrediva.

Naime, odredbom čl. 269., st. 2. ZOO/05 jasno je određeno da činidba mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno odrediva.

Nadalje, sukladno odredbi čl. 272., st. 1. ZOO/05 činidba je odrediva ako ugovor sadrži podatke s pomoću kojih se može odrediti ili su strane ostavile trećoj osobi da ju odredi – a što ovdje nije slučaj.

Da je ugovorna odredba kojom je na prethodno opisani način ugovorena promjenjivost redovne kamatne stope nepoštena i nišetna nedvojbeno je utvrđeno presudom Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012 od 04. srpnja 2013. godine koja je potvrđena odlukom Visokog trgovačkog suda RH posl.br. Pž-7129/13 od 13. lipnja 2014. godine, u dijelu koji se odnosi na promjenjivu ugovorenu kamatnu stopu. Citiranim presudama, donesenim u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, pravomocno je utvrđeno da su tamo tužene novčarske institucije povrijedile kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima i koristeći u istima nišetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke - vjerovnika, a da prije i u vrijeme zaključenja ugovora nije sa korisnicima kreditnih usluga kao potrošačima pojedinačno pregovarao i ugovorom utvrdio egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, sve na štetu potrošača, na koju praksu se tužitelj poziva u ovom postupku jer se radi o sličnim pravnim situacijama.

Očita namjera prvotuženika da se nedopušteno dokopa cjelokupne imovine ovršenika ogleda se dodatno u tome što ovrhovoditelj nastoji naplatiti tražbine radi neplaćenih premija osiguranja za brodove SWIFT SPLIT, SWIFT CRO, GLORY I i NAVVISION LOGGER, za koje pak brodove mu neosnovano odbija naknaditi pretrplenu štetu, o čemu se, primjerice, kod Trgovačkog suda u Zagrebu vodi predmet pod poslovnim brojem: P-2371/18 u kojem je ovršenik protiv ovrhovoditelja dana 22. 07. 2011. g. podnio tužbu radi isplate 3.913.107,98 USD (vps-a 20.582.947,00 kn) i to za štetu pretrpljenu na brodovima GLORY I, SWIFT CRO, SWIFT SPLIT, dok se kod Trgovačkog suda u Splitu po tužbi ovršenika protiv ovrhovoditelja od 27. 03. 2013. g. vodi spor radi naknade štete isplatom 1.050.819,80 USD (vps-a 6.168.312,30

kn) pod brojem P-322/13 i to za štetu na brodu NAVISION LOGGER, a kod Općinskog suda u Splitu i ovršni predmeti Ovr-3643/17 i Ovr-1862/11.

Dakle, tražbine drugotuženika prema prvotuženiku su višestruko veće i prvotuženik očito ne namjerava mirno riješiti sporove sa drugotuženikom i tužiteljem, nego drugotuženika nastoji financijski uništiti kako bi se dokopao njegove imovine, što je očito bila početna nakana prvotuženika u vrijeme sklapanja svih pravnih poslova sa drugotuženikom (otuđenjem imovine drugotuženika i neplaćanjem naknada štete drugotuženiku, tužitelj bi bio lišen prihoda i imovine koju je ulagao u drugotuženika).

Sve navedeno se smisleno ima primijeniti i na sklopljene Ugovore o dugoročnom zajmu br. 291000209 i br. 291000309 sklopljene 16. 03. 2009. g. između tuženika u istim ugovornim pozicijama, obzirom da je i tim Ugovorima stipulirana promjenjiva kamatna stopa, te da su tražbine iz premija osiguranja (za premije osiguranja prvotno ugovorane u stranim valutama) "pretvorene" u kunske tražbine uz obračunavanje kamata, ne prema deviznim štednim ulozima po viđenjima za prvotne valute, nego kao da se radi o kunama.

Isto tako, očito je da se radi i o zelenaškim ugovorima ništetnima po čl. 329. ZOO/05.

DOKAZ: uvid u presudu Europskog suda br. C-26/13 od 30. 04. 2014. g., uvid u spise i presude Trgovačkog suda u Zagrebu br. P-1401/2012 od 04. 07. 2013. g., Visokog trgovačkog suda RH br. Pž-7129/13-4 od 13. 06. 2014. g. i Vrhovnog suda RH br. Revt-249/14-2 od 09. 04. 2015. g., Odluka Ustavnog suda RH U-III-2521/2015 od 13. 12. 2016. g., saslušanje stranaka, uvid u spis Trgovačkog suda u Zagrebu P-2371/18 i tužba iz tog spisa (ranije P-5141/11)i, uvid u spis Trgovačkog suda u Splitu P-322/13 i St-397/13, spise Općinskog suda Split Ovr-3643/17 i Ovr-1862/11, financijsko-knigovodstveno vještačenje, saslušanje stranaka, po potrebi i drugi dokazi.

2.2. Navedeni pravni poslovi i tražbine prvotuženika su ništetni i zbog toga što je prvotuženik sve tražbine prema drugotuženiku koje su bile ugovorene i iskazane u različitim valutama (USD i euro) pretvorio u kunske tražbine i na te tražbine zaračunao, ne kamate na oročene devizne iznose po viđenju u svakoj valuti, nego kunske zatezne zatezne kamate, što mu nije bilo dopušteno činiti.

Ukoliko se dodatno uzme u obzir i okolnost da je sam prvotuženik jednostrano određivao kamatnu stopu i sve ostalo ranije navedeno, onda je tim više razvidno nemoralno i nezakonito postupanje prvotuženika zbog kojeg su svi pravni poslovi sklopljeni s ovršenikom i ništetni.

Nadalje, razvidno je i to da je drugotuženik, u biti, višestruko pretplatio sve tražbine jer se imala uzeti u obzir ona glavnica koja je bila prvotno ugovorena i nije bilo dopušteno istu uvećavati nedopuštenim kamatama, pa se spore i svi izračuni i sve druge isprave kojima prvotuženik dokazuje svoje tražbine jer se sve ima valjano utvrditi i to financijsko-

knjigovodstvenim vještačenjem cjelokupne poslovne dokumentacije stranaka, uzimajući u obzir i rubricirane spise Trgovačkog suda u Splitu i Zagrebu, te Općinskog suda u Splitu koji se vode između stranaka.

Dakle, radi se o ništetnim pravnim poslovima temeljem odredbe čl. 322. ZOO/05.

DOKAZ: kao u točkama 1. i 2.1. tužbe

2.3. Da se radi o nedopuštenom i ništetnom postupanju prvotuženika, te da se radi o ništetnim pravnim poslovima i tražbinama prvotuženika, dodatno je razvidno i iz okolnosti da je prvotuženik zlorabio i sredstva osiguranja koja mu je bio dao drugotuženik - bjanko zadužnice, te da je obavljao poslove kreditiranja (davanja zajmova), bez da je imao odobrenje Hrvatske narodne banke (obzirom da prvotuženik nije bio novčarska institucija).

Naime, iako je sklopljen novi Sporazum iz 2010. g., te iako se prvotuženik izjasnio da će drugotuženiku vratiti stare bjanko zadužnice, to ovaj nije tako posutpio, nego je iste stavio u naplatu, pri čemu je drugotuženika i tužitelja dodatno doveo u stanje ovisnosti i stanje nepovoljnih financijskih mogućnosti da ovome izvrše bilo kakvo plaćanje.

Kod činjenice da se sporni Sporazumi nastavljaju na ugovore o zajmu i činjenice da prvotuženik nije imao odobrenje Hrvatske narodne banke za takvo postupanje, to je dodatno očito nedopušteno i protupravno postupanje prvotuženika koje je očito poduzeto da se prvotuženik dokopa vrijedne imovine drugotuženika, radi čega su svi pravni poslovi ništetni po čl. 322. ZOO/05.

DOKAZ: kao u točkama 1., 2.1. i 2.3. tužbe, te neka se od Hrvatske narodne banke zatraži pismeno očitovanje je li prvotuženik u vrijeme sklapanja spornih pravnih poslova imao odobrenje za davanje zajmova

3. Tužitelj se, kao osnivač drugotuženika i bivši z. z. drugotuženika, te kao stečajni vjerovnik koji se ima naplatiti iz imovine drugotuženika, poziva na čl. 327. ZOO/05 jer je zainteresirana strana da se i presudom utvrdi ništetnost svih pravnih poslova koji vrijedaju prava drugotuženika i samog tužitelja.

Zbog ništetnosti pravnih poslova, ne postoji niti valjana pravna osnova, a ne postoje niti valjane i osnovane tražbine koje je prvotuženik prijavio u stečajnom postupku nad drugotuženikom, radi čega tužitelj predlaže donijeti

PRESUDU

I Utvrđuje se da su ništetni, nepostojeći i da ne proizvode valjane pravne učinke:

- Sporazum o zasnivanju založnog prava na nekretnini protivnika osiguranja u korist predlagatelja osiguranja, radi osiguranja novčanog potraživanja predlagatelja osiguranja, na temelju sporazuma stranaka "Split, ožujak 2009. g." sklopljen između prvotuženika CROATIA OSIGURANJE d. d. Filijala Split i drugotuženika SPLIT SHIP MANAGEMENT d. o. o. Split, solemniziran dana 16. 03. 2009. g. od strane javnog bilježnika iz Splita Nevenke Kekez pod brojem: Ov-2132/09

- Ugovor o dugoročnom zajmu broj: 291000209 od 16. 03. 2019. g. sklopljen između prvotuženika CROATIA OSIGURANJA d. d. i drugotuženika SPLIT SHIP MANAGEMENT d. o. o.,

- Ugovor o dugoročnom zajmu broj: 291000309 od 16. 03. 2009. g. sklopljen između prvotuženika CROATIA OSIGURANJA d. d. i drugotuženika SPLIT SHIP MANAGEMENT d. o. o.,

- Sporazum o zasnivanju založnog prava na nekretnini dužnika - založnog dužnika u korist vjerovnika - založnog vjerovnika, radi osiguranja naplate dužne premije osiguranja na temelju sporazuma stranaka od 23. 07. 2010. g. sklopljen između prvotuženika CROATIA OSIGURANJE d. d. i drugotuženika SPLIT SHIP MANAGEMENT d. o. o, solemniziran od strane javnog bilježnika Nevenke Kekez dana 23. kolovoza 2010. g. pod brojem: Ov-6977/10.

II Utvrđuje se da je neosnovana i da ne proizvodi nikakve valjane pravne učinke tražbina prvotuženika CROATIA OSIGURANJA d. d. u iznosu 16.411.054,01 kn (razlučno pravo u iznosu od 15.357.622,09 kn i stečajna tražbina u iznosu od 1.053.431,92 kn) prijavljena u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom SPLIT SHIP MANAGEMENT d. o. o. u stečaju koji se vodi pred Trgovačkim sudom u Splitu pod poslovnim brojem 14 St-397/2013.

III Nalaže se tuženima, u roku 8 dana, naknaditi tužitelju parnične troškove sa zateznim kamatama od presuđenja do isplate.

U Splitu, dana 05. srpnja 2019. godine

TOŽITELJ
dr. sc. Ratko Božić, dipl. ing.

